

บรรณานุกรม

- กนกพร คีนุรี. 2542. เครือข่ายทางสังคมของผู้หญิงในระบบปรับเหมาช่วง : กรณีศึกษาการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปในอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กรมชลประทาน. 2553. “โครงการชลประทานจังหวัดเชียงใหม่” (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา <http://kromchol.rid.go.th> (30 พฤษภาคม 2553)
- กรมป่าไม้. 2553. “ประวัติกรมป่าไม้” (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา <http://www.fio.co.th> (5 กรกฎาคม 2553)
- คณะกรรมการจังหวัดเชียงใหม่. 2528. แผนพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ ปีงบประมาณ 2528. เชียงใหม่ : สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่.
- จามะรี พัทธกิจวงศ์. 2530. การเปลี่ยนแปลงของชาวนา: การผนวกเข้ากับระบบเศรษฐกิจนอกหมู่บ้าน. เชียงใหม่: คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จามะรี เชียงทอง และคณะ. 2553. โครงการวิจัยการเปลี่ยนแปลงชนบท และนโยบายสาธารณะ (นสร.). เชียงใหม่: สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จิรวัดน์ รักษาติ. 2554. การเปลี่ยนแปลงและการควบคุมการทำฟาร์มไก่ไข่. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชาติชาย ณ เชียงใหม่. 2533. “การเปลี่ยนแปลงทางสังคมกับพฤติกรรมทางการเมืองของชาวนาภาคเหนือ”. ใน อนุญญา ภูซงคกุล (บรรณาธิการ), รัฐกับหมู่บ้านในไทยศึกษา. กรุงเทพฯ: สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ไชยวัฒน์ รุ่งเรืองศรี และคณะ. 2528. หัตถกรรมจักสานในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน. เชียงใหม่: คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธัญลักษณ์ ศรีสง่า. 2550. ความซับซ้อนในอัตลักษณ์ของ “แรงงานนอกระบบ”: กรณีศึกษาคนงานหญิงผลิตผ้าทอมือในจังหวัดลำพูน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. 2537. “ลัทธิพิธีเจ้าแม่กวนอิม”. ศิลปวัฒนธรรม. 15(10): 18 – 106.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. 2546. ลัทธิพิธีเสด็จพ่อ ร.5. กรุงเทพฯ: มติชน.

- เบญจ จิรภัทรพิมล. 2547. สังคมวิทยาอุตสาหกรรม. เชียงใหม่: ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปลาย่อ ชนชนนท์. 2530. นายทุนพ่อค้ากับการก่อรูปและขยายตัวของระบบทุนนิยมในภาคเหนือของประเทศไทย พ.ศ. 2464 – 2523. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สร้างสรรค์.
- ผาสุก พงษ์ไพจิตร. 2549. การต่อสู้ของทุนไทย. กรุงเทพฯ: มติชน.
- พอดเตอร์, แจ็ค เอ็ม. 2526. โครงสร้างสังคมของชาวนาไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ไพศาล วิสาโล, ภิกขุ. 2546. พุทธศาสนาไทยในอนาคต แนวโน้มและทางออกจากวิกฤต. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- มิ่งสรรพ ขาวสอาด และ อานันท์ กาญจนพันธุ์, 2538. วิวัฒนาการของการบุกเบิกที่ดินทำกินในเขตป่า : กรณีศึกษาภาคเหนือตอนบน. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.
- ยศ สันตสมบัติ. 2546. พลวัตและความยืดหยุ่นของสังคมชาวนา: เศรษฐกิจชุมชนภาคเหนือ และการปรับกระบวนการทัศน์ว่าด้วยชุมชนในประเทศโลกที่สาม . เชียงใหม่: วิถินดิไซน์.
- รัตนพร เศรษฐกุล. 2546. หนึ่งศตวรรษเศรษฐกิจชุมชนหมู่บ้านภาคเหนือ. กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์.
- วัดสันติธรรม. 2554. “ประวัติการสร้างพระเจ้าประธานพรทันใจ”. (ระบบออนไลน์)
แหล่งที่มา <http://www.santidham.com> (10 ตุลาคม 2554)
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. 2554. “พระเจ้าทันใจ” (ระบบออนไลน์).
แหล่งที่มา <http://th.wikipedia.org/wiki> (5 กันยายน 2554)
- วูล์ฟ, อีริก อาร์. 2527. สังคมชาวนา. เชียงใหม่ : ศูนย์หนังสือเชียงใหม่.
- เวียงรัฐ เนติโพธิ์. 2552. ทุนเชียงใหม่: โครงสร้างของทุนและการเปลี่ยนแปลงของนักธุรกิจในเมืองเชียงใหม่. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเพ่นบุคส์.
- สมศักดิ์ สามัคคีธรรม. 2533. แนวคิดมาร์กซิสต์กับการศึกษาเรื่องการเปลี่ยนแปลงในสังคมชาวนาประเทศโลกที่สาม. กรุงเทพฯ: สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย.
- องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย. 2552. “หัตถกรรมในตำบลห้วยทราย” (ระบบออนไลน์).
แหล่งที่มา <http://www.huaysai.chiangmai.th>. (10 ธันวาคม 2552)

- อนัญญา ภูงคกุล. 2530. “อะไรกำหนดพฤติกรรมของชาวนา วิพากษ์หลักเกณฑ์การวิเคราะห์ของเจมส์ สก็อต และแซมมวล์ ฟ็อบกินส์”. **วารสารเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์**. 5(1): 88-128.
- เอกรัตน์ วงษ์จิตร. 2547. **กระบวนการพัฒนาใหม่ในงานออกแบบเพื่อการสร้างสายการผลิตงานหัตถอุตสาหกรรมแนวใหม่ของ จังหวัดเชียงใหม่**. กรุงเทพฯ : คณะศิลปกรรมมหาวิทยาลัยรังสิต.
- เฮิร์ซ, ฟิลิปส์. 2533. “หมู่บ้านรัฐ – รัฐหมู่บ้าน”. ใน อนัญญา ภูงคกุล (บรรณาธิการ), **รัฐกับหมู่บ้านในไทยศึกษา**. กรุงเทพฯ: สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Asian Productivity Organization. 2008. **Social Capital and Business Transformation in Asia**. Tokyo: Asian Productivity Organization.
- Atsushi, Kitahara. 2004. “Agrarian Transformation and Rural Diversity in Globalizing East Asia”. **International Journal of Japanese Sociology**. 13(1): 7–21.
- Beals, Ralph L. 1975. **Peasant Marketing System of Oaxaca Mexico**. Berkeley: University of California Press.
- Bowie, A. Katherine. 1988. **Peasant Perspective on the Political Economy of the Northern Thai Kingdom of Chiang Mai in the Nineteenth Century: Implication for the Understanding of Peasant Political Expression**. Doctoral Dissertation, University of Chicago.
- Bernstein, Henry and Byres, Terence J. 2001. “From Peasant Studies to Agrarian Change”. **Journal of Agrarian Change**, 1(1): 1 – 56.
- Bruggeman, Jeroen. 2008. **Social Networks: An Introduction**. London; New York: Routledge.
- Chaiyan Rajchagool. 1999. “What Happened to the Formalist and Substantivist Debate ?”. **วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร**. 22(2): 212 – 242.
- Elson, R. E. 1997. **The End of the Peasantry in Southeast Asia: A Social and Economic History of Peasant Livelihood, 1800-1990s**. New York: St. Martin's Press; Canberra: in Association with the Australian National University.
- Falk, Ian and Kilpatrick, Sue. 2000. “What is Social Capital ? A Study of Interaction in a

- Rural Community”. **European Society For Rural Sociology**. 40(1): 88-110.
- Floysand, Arnt and Sjholt, Peter. 2007. “Rural Development and Embeddedness: The Importance of Human Relations for Industrial Restructuring in Rural Areas”. **Journal of European Society for Rural Sociology**. 47(3): 205 – 227.
- Granovetter, Mark . 1985. “Economic Action and Social Structure: The Problem of Embeddedness”. **American Journal of Sociology** 91: 481-510.
- Kahn, Joel. 1993. **Constituting the Minangkabau: Peasants, Culture, and Modernity in Colonial Indonesia**. Providence, RI: Berg.
- Kearney, Michael. 1996. **Reconceptualizing the Peasantry: Anthropology in Global Perspective**. Boulder, Colo: Westview Press.
- Kitahara, Atsushi. 2004. “Agrarian Transformation and Rural Diversity in Globalizing East Asia”. **International Journal of Japanese Sociology**. 13(1): 7-21.
- Lin, Nan. 2001. **Social Capital: A Theory of Social Structure and Action**. London; New York: Cambridge University Press Boulder, Colo: Westview Press.
- Murdoch, Jonathan and Andy C. Pratt. 1993. “Rural studies: Modernism, postmodernism and the ‘post-rural’” **Journal of Rural Studies**. 9(4): 411-427.
- Nicolaides, Becky M. and Andrew Wiese, (eds.). 2006. **The Suburb reader**. New York : Routledge.
- Rey, Johan Fredrik. 2006. “Rural Youths’ Image of Rural”. *Journal of Riral Studies*. 22(2006): 409 – 421.
- Rigg, Jonathan. 2001. **More Than the Soil: Rural Change in Southeast Asia**. Harlow: Prentice Hall.
- Turton, Andrew. 1989. “Local Power and Rural Differentiation” in Turton, Andrew, Hart, Gillian and White, Benjamin. (eds.) **Agrarian Transformation: Local Processes and the State in Southeast Asia**. Berkeley: University of California Press.
- Woods, Michael. 2005 **Rural geography : processes, responses and experiences in rural restructuring**. London ; Thousand Oaks, Calif. : SAGE.

สัมภาษณ์

สัมภาษณ์ แม่หลวงแดง ภรรยาอดีตผู้ใหญ่บ้านหม้อ 20 เมษายน 2552

สัมภาษณ์ นางหอมหวล ผู้รับเหมาช่วงแกะลายไม้มะม่วง 20 เมษายน 2552

สัมภาษณ์ นางจันทร์นวล รับจ้างแกะลายไม้มะม่วง 10 พฤศจิกายน 2552

สัมภาษณ์ นายสุกิจ เจ้าของโรงงานไม้มะม่วงขนาดใหญ่ 20 ธันวาคม 2552

สัมภาษณ์ พ่ออุ้ยควงดี เจ้าของที่ดินรายใหญ่ในบ้านหม้อ 8 มกราคม 2553

สัมภาษณ์ นายบุญยัง อาชีพทำนา 9 มีนาคม 2553

สัมภาษณ์ นายสมศักดิ์ อาชีพทำนา (ไม่มีที่ดินแต่เช่าที่ดินทำนา 35 ไร่) 10 มีนาคม 2553

สัมภาษณ์ นางอรพิน อาชีพทำนา 9 มีนาคม 2553

สัมภาษณ์ นายนิกร เจ้าของกิจการหัตถกรรมของที่ระลึกดั้งเดิม 10 มีนาคม พ.ศ. 2553

สัมภาษณ์ นางดวงมาลัย รับจ้างผลิตหัตถกรรมของที่ระลึก 8 มีนาคม พ.ศ. 2553

สัมภาษณ์ นายสุวัฒน์ ผู้ผลิตหัตถกรรมที่ระลึก และเช่าที่ดินทำนาเพื่อบริโภคในครัวเรือน

7 มีนาคม 2553

สัมภาษณ์ นายบุญเลื่อน เจ้าของโรงงานกลึงไม้มะม่วงขนาดกลาง 11 มีนาคม พ.ศ. 2553

สัมภาษณ์ นายวิวัฒน์ เจ้าของโรงงานกลึงไม้มะม่วงขนาดใหญ่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2553

สัมภาษณ์ นายถาวร เจ้าของโรงงานกลึงไม้มะม่วงขนาดใหญ่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2553

สัมภาษณ์ นางสุนทร ผลิตหัตถกรรมดอกไม้ประดิษฐ์ 10 มีนาคม 2553

สัมภาษณ์ นางศรีทอง มารดานายกนคร เจ้าของโรงงานหัตถกรรมขนาดใหญ่ 5 มีนาคม 2553

สัมภาษณ์ นางลักษณีย์ ภรรยาอบต.ถาวรเจ้าของโรงงานไม้มะม่วงขนาดใหญ่ 10 พฤษภาคม 2554

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แสดงขนาดการถือครองที่ดินเกษตรและอาชีพในบ้านหม้อ

การครอบครองที่ดิน เพื่อการเกษตร (ไร่)	จำนวน (คน) (ร้อยละ)	อาชีพ	
		อาชีพ (คน)	ร้อยละ
มาก (มากกว่า 5 ไร่)	15 (25.0)	1. เจ้าของโรงงานไม้มะม่วง (4 คน)	26.6
		2. รับจ้างผลิตหัตถกรรม (4 คน)	26.6
		3. ทำนา + รับจ้างผลิตหัตถกรรม (3 คน)	20.0
		4. ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย (2 คน)	13.3
		5. ลูกจ้างประจำ (1 คน)	6.6
		6. ทำนา + รับจ้างก่อสร้าง (1 คน)	6.6
		15 คน	100.00
ปานกลาง (2 ไร่ขึ้นไป – 5 ไร่)	5 (8.3)	1. ทำนาอย่างเดียว (2 คน)	40.0
		2. เจ้าของโรงงานไม้มะม่วงขนาดกลาง (1 คน)	20.0
		3. ทำสวน + รับจ้างผลิตหัตถกรรม (1 คน)	20.0
		4. ข้าราชการ/พนักงานรัฐ (1 คน)	20.0
		5 คน	100.00
น้อย (1 งาน – 2 ไร่)	3 (5.0)	1. ทำนา + รับจ้างผลิตหัตถกรรม (1 คน)	33.3
		2. เจ้าของหัตถกรรมที่ระลึก (1 คน)	33.3
		3. ค้าขาย (1 คน)	33.3
		3 คน	100.00
ไม่มีที่ดินเกษตร	37 (61.6)	1. รับจ้างผลิตหัตถกรรม (15 คน)	40.5
		2. เช่าที่ดินทำนา + ผลิตหัตถกรรม (4 คน)	10.8
		3. เจ้าของหัตถกรรมในครัวเรือน (4 คน)	10.8
		4. ข้าราชการ/พนักงานรัฐ (3 คน)	8.1
		5. ค้าขาย (3 คน)	8.1
		6. เช่าที่ดินทำนาอย่างเดียว (2 คน)	5.4
		7. ทำนา + รับจ้างนอกภาคหัตถกรรม (2 คน)	5.4
		8. ลูกจ้างประจำ (2 คน)	5.4
		9. รับจ้างนอกภาคหัตถกรรม (2 คน)	5.4
		37 คน	100.00
รวม	60 (100)	60 คน	100.00

ที่มา: ข้อมูลจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างครัวเรือน 60 ครัวเรือน. โครงการวิจัยการเปลี่ยนแปลงชนบท
และนโยบายสาธารณะ (นสธ.). สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. มีนาคม – เมษายน 2553

ภาคผนวก ข แสดงการถือครองทรัพย์สิน ของครัวเรือนในหมู่บ้านบ้านหม้อ

ประเภททรัพย์สิน	ชนิด	จำนวนครัวเรือนที่มี (จาก 60 ครัวเรือน)	คิดเป็นร้อยละ ของครัวเรือนทั้งหมด
ยานพาหนะ	รถเก๋ง	16	26.6 %
	รถกระบะ	25	41.6 %
	รถจักรยานยนต์	53	88.3 %
เครื่องใช้ไฟฟ้า	โทรทัศน์	58	96.7 %
	เคเบิลทีวี	6	10.0 %
	เครื่องเสียง	48	80.0 %
	เครื่องเล่นดีวีดี	43	72.9 %
	เครื่องคาราโอเกะ	21	35.6 %
	เครื่องซักผ้า	52	86.7 %
	ตู้เย็น	58	96.7 %
อุปกรณ์สื่อสาร	โทรศัพท์บ้าน	34	57.6 %
	โทรศัพท์มือถือ	58	98.3 %
	ติดตั้งอินเทอร์เน็ต	11	18.6 %
เครื่องมือ/ อุปกรณ์ การเกษตร	รถไถขนาดเล็ก	9	15.8 %
	เครื่องฉีดพ่นยา	14	24.6 %
	เครื่องสูบน้ำ	9	15.8 %

ที่มา: ข้อมูลจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างครัวเรือน 60 ครัวเรือน. โครงการวิจัยการเปลี่ยนแปลงชนบท
และนโยบายสาธารณะ (นสธ.). สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. มีนาคม – เมษายน 2553.

ภาคผนวก ก จำนวนโรงพยาบาล ผู้เยี่ยมเยียน นักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว พ.ศ. 2539-2550 (เพิ่มที่ 47-50 เพิ่ม โดยดูจาก แผนตารางจำนวนโรงแรม 2546-2550)

รายการ	2539	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550
จำนวนโรงแรม (แห่ง)	224	223	223	223	223	215	199	195	214	218	228	299
จำนวนห้องพัก โรงแรม	14,571	14,340	14,344	14,344	14,344	13,615	13,466	13,625	14,103	16,673	16,430	20,208
จำนวนผู้เยี่ยมชม	3,042,117	3,052,163	3,194,808	3,319,692	3,361,764	3,452,878	3,660,886	3,399,906	3,898,543	3,997,776	5,590,326	5,356,867
- ชาวไทย	2,065,841	1,975,682	2,067,077	2,012,735	2,001,757	1,907,511	1,852,168	1,922,039	2,101,099	2,160,142	3,539,772	3,601,777
- ชาวต่างประเทศ	976,276	1,076,481	1,127,731	1,306,957	1,360,007	1,545,367	1,808,718	1,477,867	1,797,444	1,837,634	2,050,554	1,755,140
จำนวน นักท่องเที่ยว	2,758,010	2,770,987	2,900,091	3,066,025	3,085,477	3,175,861	3,197,790	3,146,194	3,623,395	3,708,795	4,405,720	418,1878
- ชาวไทย	1,813,284	1,730,759	1,807,477	1,802,264	1,773,621	1,653,600	1,639,472	1,714,543	1,877,194	1,922,042	2,529,420	2,595,041
- ชาวต่างประเทศ	944,726	1,040,198	1,092,614	1,263,761	1,311,856	1,492,261	1,558,317	1,431,651	1,746,201	1,786,753	1,876,300	1,533,537
จำนวนนักท่องเที่ยว	284,107	281,176	294,717	253,667	276,287	277,017	263,096	253,712	275,148	288,981	1,184,606	1,174,989
- ชาวไทย	252,557	247,595	259,600	210,471	238,136	223,911	212,659	207,216	223,905	235,100	1,010,352	1,003,656
- ชาวต่างประเทศ	31,550	33,581	35,117	43,196	48,151	53,106	50,401	46,496	51,243	50,551	174,254	171,303

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภูเก็ต ภูเก็ต 1 เดือนท่องเที่ยวภูเก็ต (2552)

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล

นายสว่าง มีแสง

วัน เดือน ปี เกิด

8 ธันวาคม 2526

ประวัติการศึกษา

ปีการศึกษา 2541

สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนวังไกลกังวล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ปีการศึกษา 2544

สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนวังไกลกังวล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ปีการศึกษา 2548

สำเร็จการศึกษาปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ทุนการศึกษา

ปีการศึกษา 2551

ทุนสนับสนุนการศึกษาสาขาวิชาการพัฒนาสังคม
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผลงานวิจัย

2553

“การกลายเป็นแรงงานรับจ้างในหัตถอุตสาหกรรมในพื้นที่
กิ่งเมืองกิ่งชนบท” บทความภายใต้โครงการวิจัยเรื่อง
การเปลี่ยนแปลงชนบทและนโยบายสาธารณะ: เกษตรกร
ระดับกลางและแรงงานไร้ที่ดิน ภายใต้ระบบการผลิตขนาดเล็ก
สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

